

Népviselet

Kalotaszeg

- Az öltözékekhez szükséges anyagok (vásznak, posztók, díszítő anyagok, nyersanyagok) előteremtése, beszerzése, másrészt a Kolozsvár–Bánffyhunyard vasútvonal kiépítése következtében megindult városiasodás elősegítette az elszakadást a hagyományos életmódtól, ősi viselettől. Napjainkban egyházi ünnepek, családi események (esküvő, keresztelő, konfirmáció, temetés) alkalmával van lehetőség megpillantani az eredeti viselet egy-egy régebbi darabját. A tisztaszobák mélyén lapuló és egyre fogyó öltözékek azonban mind ritkábban kerülnek elő.

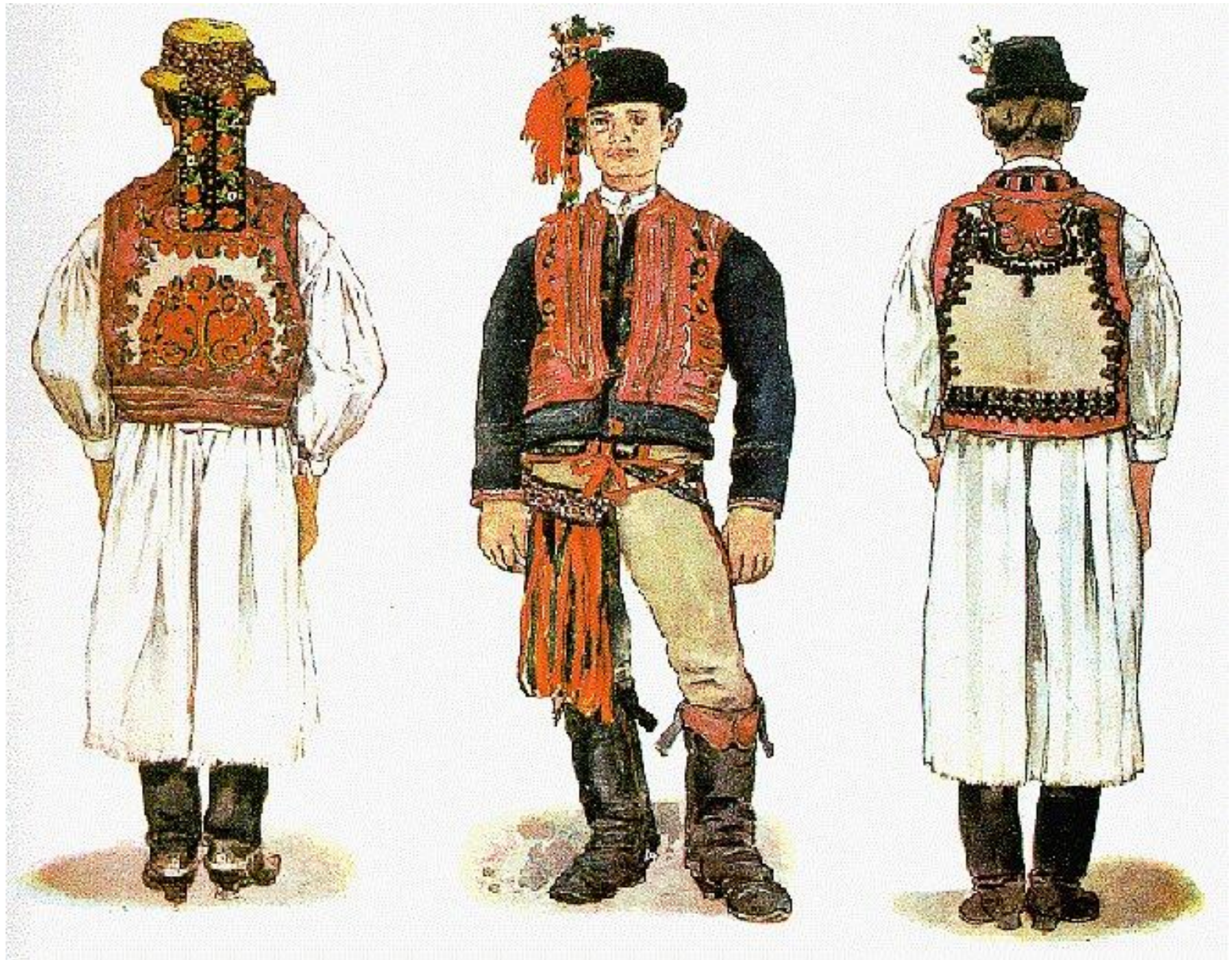
Női viselet

- Kislány, nagylány és asszony megkülönböztetésében a hajviselet és a fejrevaló volt a meghatározó. A bő ing eleje, háta és ujja ráncolt, melyek a nyaknál gallérba, a karon kezelőbe voltak összefogva. Díszítés szerint lehet az ing vállfős, melynek ujja és vállrésze gazdagon varrt írásos vállfős mintás, és lehet kötétes ing, melynek az ujja külső oldalán kötétes varrásmintás. A teljes öltözethez hozzá tartozott a kettéhajtott, jobb karon hordott gyapjúkendő. A kalotaszegi nők puhaszárú, ráncostorkú vagy keményszárú gömbölyű orrú csizmát hordtak.

Férfi viselet

- A kalotaszegi férfiak a történelem során különféle típusú kalapokat hordtak. Télen bundás sapkát, nyáron szalmakalapot hordtak. A férfiak vagdalásos fehér varrások és bojttal díszített bő ujjú ráncos inget viseltek. A hozzá hordott nyakravaló készülhetett selyemből vagy klottból. A férfiak kemény vagy ványolt csizmát hordtak, melyet az első világháború után a bakancs váltott fel. A viseletet kiegészítette a posztórátéttel vagy hímzéssel díszített szűr.

Torockó

- Az erdélyi népviseletek, így a torockói is, bár néhány vonásukban megváltoztak, lényegében nem haladtak végig a többi magyar viselet 19-20. századi átalakulásának útján. Torockó népviseletének legépebb része a viselete. Kiválik a többi erdélyi népviselet közül nemes kelméivel, illetve az úri-polgári ruhatárhoz közelálló darabjaival. A 20. század közepe tájától inkább ünnepekkor öltik magukra viseletüket a torockóiak.

Ein Mädchen im Sonntagsputz von Torontzko, in Siebenbürgen.

Fille en costume de fête de Torontzko
en Transilvanie.

TOROCZKÓI NÉPVISELET
(Erdélyben.)

Női viselet

- Torockón a nők koruk szerint öltözködnek. A fiatal leány viselete más, mint az asszonyé és a fiatal asszonyok is más köntösben járnak, mint az öregek. Vasárnapi, vagyis ünnepi ruhájuk se olyan, mint a hétköznapi. A kék posztóborításos mentét, fehér irhával szélesen szegve, magas álló nyakkal, szintén csak vállra vetve viselték. Ezt azonban azok az asszonyok viselték, akik kék osztó, dísztelen rakott szoknyát viseltek. szoknya elé apró mintás fekete bársony- vagy selyemkötényt kötöttek.

Férfi viselet

- A torockói férfi öltözet a székely népviselettel mutat rokonságot: lábra feszülő harisnya, fekete posztó mellény, bunda jellemzi. Ezt a rokonságot mutatják a díszítések és a piros és kék színek használata. A férfiing bő ujjú volt, a XX. századtól már szűk ujjú ingeket varrtak. A nyakravaló négyszögű fekete selyemkendő, ezt a fiatalok kihímezve, az idősebbek puszta feketén hordták. A szűk ujjú ráncos inghez már nem járt nyakravaló. A felsőruhákból az ujjasnak két fajtáját viselték. A régebbi egyszínű, sötétkék szebeni posztóból készült, az újabb kockás mintájú vagy mintázatlan, általában fekete alapú flanelből. Alája ugyanolyan anyagból varrt kis lájbi, föléje, hűvös időben bundalájbit öltöttek.

Székely

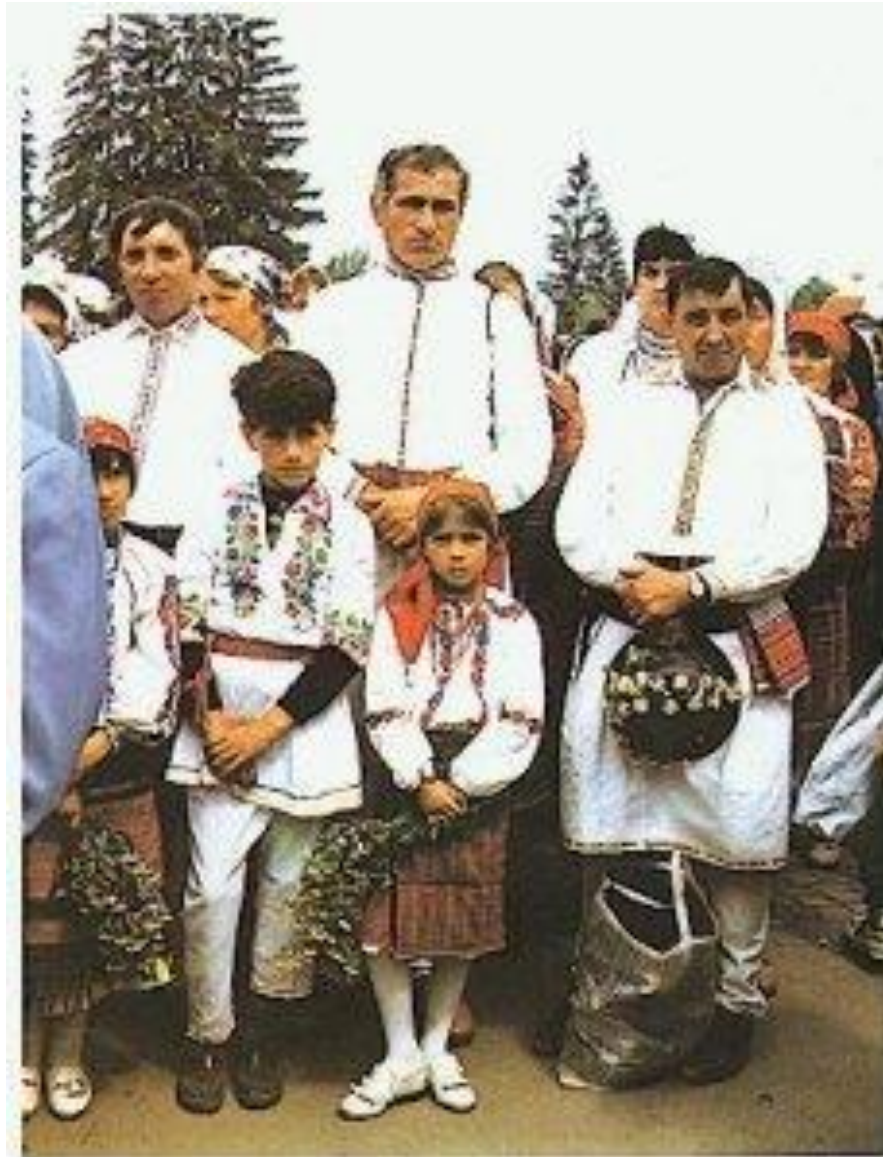
Női viselet

- A székely női viselet legfőbb darabja a kétrészes felsőruha, a rokolya és a mellény. A rokolya derékban korcra szedett, alján keskeny vagy szélesebb bársony szegő. A Hargita keleti oldalán, a Gyergyói-, Csíki- és Kászoni-medencék falvaiban, a rokolya színes csíkozású háziszőttésből készül, a csíkok szélessége, a színek összeválogatása falvanként, korok és alkalmak szerint változik. A karcsú, rövid mellény egyaránt készülhet a rokolya csíkos anyagából vagy egyszínű bolti kelmeből, bársonyból, zsinórozva, vagy gyöngyös ékkel díszítve. A harangaljú rokolyához keskenyebb csíkozású vagy egyszínű selyemből, illetve gyolcsból lerakott kötényt viselnek. A Hargita nyugati oldalán a rokolyák egyszínűek, de hímes szövésűek, köztük a piros, kék és zöld a szokványosabb, azonos anyagból készült, zsinóros kismellénnyel. A székely női viselethez csizma tartozik.

Férfi viselet

- A székely férfi népviselet legközismertebb ruhadarabja a szorosan testhez álló, fehér posztónadrág, a székely harisnya, melynek csak zsinórzata változik vidékenként, vagy éppen falunként. A harisnyához zsinórszegésű, félkemény szárú fekete csizma illik és sima kézelős, csukott gallérú felér vászon- vagy gyolcsing. Az ingre fekete, szürke, helyenként fehér, piros vagy kék- esetleg sujtásokkal díszített - mellényt öltenek. Szokásos főrevaló nyáron a fekete kalap - a Küküllők mentén hétköznapi a szalmakalap -, télen a betűrt tetejű vagy alul visszahajtott báránybőr sapka. A mellényre posztóujjast vagy kurta zekét vesznek, a szürke, vagy fekete, hosszú zekét már az öregeken sem látni. Ma már a hagyományos viselethez leginkább ragaszkodó férfiak is csak fekete rövidkabátot, zakót öltenek a fehér harisnyához és fekete csizmához.

Csángó népviselet

Férfi viselet

- A csángó férfiviselet általában a moldvaihoz hasonló, de mind a posztó, mind a vászonnadrág szorosabban tapad a lábhoz, s hozzá fekete bakancsot hordanak. A lobogós ujjú és hímzett kézelős ing egyaránt megtalálható, fonákján varrott, cifrahímes, keskeny állógallérral. A régebb divatos, igen széles derékövet most jóval keskenyebb váltotta fel. Ez szorítja le derékban a ráncba szedett, kieresztett, félhosszú inget. Zsinóros, kis karimájú, fekete kalapjuk mellett - különösen a fiatalok - színes bokkrétát viselnek. "Mejjes" bundájuk cifrán hímzett, de a fekete darócból szabott hosszú zekének csak a zsebén és gallérja körül találunk mértéktartó zsinórzatot. Télen fekete báránybőr kucsmát viselnek.

Női viselet

- A csángó női viselet ugyancsak a moldvaira hasonlít. Vállfőhímes ingüket régebb fonáját varrott mértani hímek díszítették, újabban ezt többszínű virágminta helyettesíti, csupán a szedésekben és korcolásokban maradt meg a hagyományos díszítés. Az idősebbek pirosas-tarkás, kockázott ujjast is öltenek a bunda alá, amit a vállak fölött hám tart össze. A lányok és fiatalasszonyok fényes, hólyagos gyöngysort viselnek, színes, virágmintás szalaggal. Télen barnára festett irhabundát, ritkábban földig érő fehér báránybőr kozsókot hordanak, a legöregebbek pedig a férfiakéhoz hasonló fekete daróc-zekét, szokmányt. A csángó női népviselethez magas szárú cipő, nyáron félcipő illik.

